

Împreună pentru o societate incluzivă Studenți conștienți și activi împotriva discriminării

1. Context

Universitatea din București (UB), prin strategiile de dezvoltare instituțională și de cercetare (2020-2023), prin crearea noului birou de incluziune, echitate și egalitate de șanse, dar și prin adoptarea planului de egalitate de gen, și-a propus câteva obiective de dezvoltare precum incluziunea socială a grupurilor și persoanelor defavorizate, obiective la care proiectul „Împreună pentru o societate incluzivă. Studenți conștienți și activi împotriva discriminării” va contribui în mod susținut prin **realizarea unei cercetări în domeniul discriminării și a unui ghid practic pentru studenții instituției.**

În anul 2022, Centrul FILIA a publicat un raport privind hărțuirea și discriminarea de gen în mediul universitar din care reiese nevoia construirii unui spațiu mai sigur pentru studente și studenți, dar nu acoperă și zona discriminării studenților migranți sau a minorităților. Ghiduri și recomandări pentru învățământul gimnazial și liceal destinate profesorilor, sau pentru prevenirea hărțuirii sexuale la locul de muncă, destinate angajaților, au fost realizate ca urmare a cercetărilor din mediul academic sau asociativ care au scos la iveală situații discriminatorii multiple și intersecționale. Puținele ghiduri pe egalitatea de gen din spațiului academic românesc se adresează prea puțin studenților.

Încă de la începerea proiectului UNDETERRED din programul Horizon Europe am lansat în rândul studenților un **sondaj cu privire la identificarea inegalităților de tratament care afectează tinerii de la UB** în sectoarele formării, locurilor de muncă, sănătății și locuirii. Din discuțiile informale avute cu o parte dintre studenții și asociațiile studențești, reiese că nu există suficientă cunoaștere a temei, discriminarea fiind înțeleasă doar ca inegalitate de tratament între femei și bărbați sau ca discriminare a etnicilor. Făcând o comparație cu situația din celelalte țări ale proiectului în care sondajul a fost lansat în același timp și a avut o rată de succes mai mare (Bordeaux, Lausanne), ne dăm seama că existența unui **ghid prietenos** pentru studenții români ar duce la o reală înțelegere a fenomenului și o implicare activă a acestora în prevenirea și combaterea discriminării.

2. Obiectivele proiectului

Proiectul are două obiective clare.

- Prin cercetarea pe care o realizăm vom contribui la documentarea și diagnosticarea fenomenului de discriminare în spațiul universitar și, astfel la elaborarea unor strategii și metodologii adecvate și pertinente **dezvoltând astfel politicile universității în materie de diversitate și egalitate de șanse.**
- Prin realizarea ghidului, vom crea **un instrument instituțional** pentru informare și sprijinire a studenților în identificarea discriminării și acționarea pentru eliminarea fenomenului. Universitatea din București, prin proiectul IncluUB, a realizat module de formare a angajaților cu privire la incluziunea socială și accesul la învățământ de calitate, însă nu are un astfel de instrument creat pentru studenți și care să acopere toate tipurile de discriminare, ca atare proiectul va contribui la **dezvoltarea capacității instituționale pentru eliminarea inegalităților de tratament.**

Identificând acel conținut care răspunde nevoilor și comportamentelor studenților, prin cercetarea pe care o vom face, ne propunem să realizăm un ghid online, în limbile română, franceză și engleză, pentru a-l face accesibil și studenților străini, dar și pentru **creșterea vizibilității proiectelor universității la nivel internațional**. Cercetarea și ghidul pot fi adaptate ulterior de toate universitățile românești în funcție de problemele cu care se confruntă studenții acestora. Ghidul va fi un instrument de conștientizare, de învățare și de acțiune pentru studenții care nu știu să detecteze situațiile de discriminare în care se află sau la care îi pot supune inconștient pe ceilalți.

Ghidul va cuprinde elemente esențiale pentru prevenirea și eliminarea discriminărilor. În primul rând vom defini toate tipurile de discriminări cotidiene. După aceea, vom oferi exemple de contexte uzuale de discriminare pentru ca studenții să nu asocieze discriminarea doar cu anumite caracteristici (criterii etnice, sexuale, fizice etc.). Tehnica va fi de tipul *Appendix Probi*. Vom adăuga instrumente de combatere a discriminărilor și vom propune soluții (comportamente și demersuri de urmat) în caz de discriminare, dar și metode pentru eliminarea stereotipurilor tradiționale care duc la discriminări intenționate sau neintenționate. Nu în ultimul rând, vom adăuga resurse informative gratuite și ușor accesibile online (în special video), dar și o listă a actorilor naționali care pot fi contactați în cazul în care situațiile de discriminare nu găsesc rezolvare prin intermediul ghidului. Ghidul, care va fi actualizat periodic, va fi disponibil în format digital, prin accesarea unui cod QR care va fi distribuit, prin intermediul platformei și a serviciilor de școlaritate ale universității, tuturor studenților încă de la înmatricularea lor. Vom crea pagini dedicate proiectului pe toate rețelele de socializare.

Ghidul va fi realizat în urma cercetării calitative și a discuțiilor cu studenții, asociațiile partenere în proiect (Fundamentele Modernității Europene, Centrul pentru politicile egalității de șanse CPES, Centrul FILIA, Asociația Carusel, Centrul pentru studiul comparat al Migrației de la Cluj), serviciile universității responsabile de eliminarea discriminării și a **consultării cu serviciile analoge din universitățile participante la proiectul UNDETERRED**. În ce privește studenții, vom organiza **focus-grupuri și interviuri exploratorii**, principalul obiectiv fiind de a înțelege ce cunoștințe au despre discriminare, care sunt informațiile de care ar avea nevoie, care sunt instrumentele și serviciile care i-ar putea ajuta și, ulterior, de a dezvolta la UB și alte proiecte în sprijinul studenților.

Cercetarea include **posibilitatea deplasării cercetătorilor la universitățile partenere**. Dintre membrii echipei vor face parte: un masterand, doi/-uă postdoctoranzi/-de, alături de doi/două cercetători/-oare științifici/-e și o profesoară universitară, specialistă în studii de gen și coordonatoare a singurului master profesionalizant din România în acest domeniu (care va asigura expertiza metodologică și practică a cercetării).

Vizitele internaționale sunt concepute ca vizite de lucru și de informare la universitățile partenere UNDETERRED, dar sunt destinate și diseminării rezultatelor în conferințe internaționale. Vizitele de lucru vor avea ca scop consultarea colegilor din universitățile membre (cercetători, personal administrativ etc.), unele dintre acestea având deja instrumente utile pentru eliminarea discriminării în rândul studenților.

Vor fi organizate **întâlniri regulate cu asociațiile studențești din UB**, dar și cu **asociațiile partenere în proiect** și cu **serviciile administrative ale UB** pentru a testa ideile reieșite în urma documentării și a transpune ghidul online într-un format accesibil și prietenos.